

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Št. 43.

Sobota 28. maja 1927.

Leto II.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta 5, poštni predal 22.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Maribor, Ruška c. 5, poštni predal 22.
Ljubljana, Poljanska c. 12, pošt. pr. 104.

Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane 1— Din, Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda 1— Din. V oglašnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta 2-25 D. Pri večjem številu objav popust.

Anglija izziva Rusijo.

Angleška vlada, ki je skozinskoz konservativna in zato skozinskoz ne-
sposobna razumeti ruski problem,
dela od nekdanj na prelomu z Rusijo.
S to parolo je operirala že pri zad-
njih volitvah in dosegla precejšen u-
speh na račun neodločnih liberalcev,
s to parolo vodi svojo notranjo in
zunanjo politiko, misleč, da si bo na
ta način ustvarila zanesljivo platfor-
mo tudi za prihodnje volitve. In je
vendar tudi političnemu lajku očit-
no, da se baš s tako politiko, ki je u-
sodna baš za Anglijo, odtujače naro-
du. Konservativna Anglija misli, da
si bo zasigurala mir v kolonijah, če
udari po Rusiji. Blazno! Probujeje
kolonijalnih narodov se bo nadalje-
valo, pa če bo Rusija sovjetska ali
ne. Anglija sama, njen kapitalizem in
ekspanzionizem je pokazal zaostal-
nim narodom, kako se morajo vlada-
ti, ako hočejo biti vsaj naciona. svobo-
dni. Njeno slepo zaletavanje v Rusijo
in iskanje pravzroka v sovjetski pro-
pagandi, samo priča, da je tudi an-

gleška buržuazija izgubila vsak kom-
pas. S preiskavo v uradnih prostorih
sovjetske trgovske delegacije v Lon-
donu je skušala Anglija izzvati to,
kar ni mogla izzvati z naročenimi
preiskavami po ruskih poslaništvih
na Kitajskem: da prisili Rusijo k
skrajnim korakom, k diplomatskem
prelomu odnošajev in k vojni. Ruska
zunanja politika pa ni baš v najslab-
ših rokah in se ne vodi tako, kakor
drugi žele, pa je zato Rusija tudi po-
vodom preiskave v Londonu ostala
hladnokrvna, še bolj hladnokrvna
kot prej, kar je zopet Chamberlainu
koncepto močno prevrnilo.

Trenutno je situacija taka, da je
prekinitev diplomatskih odnošajev
med Anglijo in Rusijo gotova stvar
— gotova stvar je pa tudi, da bo se-
daj angleškemu narodu še bolj jasno,
da je bila politika Macdonaldove vla-
de koristna in pravilna tudi v pogle-
du na Rusijo, vsled česar bo še bolj
podpiral stališče bratske angleške
stranke v tem sporu.

Umetno izzvan prelom.

Da bi zakrila svoje neuspehe na
Kitajskem, ki jih je povzročilo vzbuj-
enje narodne zavesti tamošnjega na-
roda, brutalno izkoriščanega od an-
gleškega kapitalizma, je iskala Brita-
nija nekoga, komur bi naprtila vso
krivdo za svoje težave. In v Rusiji si
je našla tega grešnega kozla. Popol-
noma umevno je, da se taka dva ek-
strema, kakor je angleški konservati-
zizem in ruski komunizem, ne moreta
prenašati in skušata drug drugemu
izpodkopati tla. Kar se je že par let
sem trpelo, je postalo naenkrat ne-
mogoče. Šlo je samo za to, kako sfa-
bricirati vzrok za prelom. In tu
angleška vlada s predsednikom Bal-
dinom ni dolgo pomišljala. Naročila
je policiji, da je siloma vdrla v po-
slopje ruskega trgovskega zastopstva
»Arcos« v Londonu, vlomila vse že-
lezne blagajne, razmetala vso ko-
respondenco in zaplenila vse važnej-
še papirje z izgovorom, da je bil
angleški vladi ukraden važen doku-
ment, katerega so najbrž Rusi ukrad-
li in poskrili. No, tega dokumenta si-
cer niso našli, kakor tudi ničesar ta-
kega, kar bi moglo opravičiti njihov
postopek, ali kljub temu izjavlja
angleška vlada, da so najdeni doka-
zi, da je ruska trgovska agentura po-
leg trgovskih poslov vršila tudi ko-
munistično propagando na Angle-
škem in špijonažo, in da je ona za-
krivila lanski rudarski štrajk. Same
stvari, ki se že od leta 1921, ko so
se vpostavili z Rusijo gospodarski od-
nošaji, vedno ponavljajo, a jih vlada
dosedaj ni smatrala za nevarne. Se-
daj so ji pa te fraze spet dobrodošle,
da bi nahujskala vso Evropo zoper
Rusijo. Anglija skuša tudi druge dr-
žave, predvsem Francijo, pritegniti v
protiruski blok in je izkoristila te dni
poset predsednika francoske republi-
ke v Londonu v ta namen in pariški
vladni listi se že nagibljejo na an-
gleško stran. Nemčija pa je izjavila v
tem sporu popolno nevtralnost in bo
od tega gotovo največ profitirala, ker
je ruska vlada odpovedala v odgovor
v Angliji vsa blagovna naročila in jih
je oddala Nemčiji, Italiji in Čehoslo-
vaški. Angleški industrijski krogi so
radi tega zelo vznemirjeni in neza-
dovoljni s politiko svoje vlade.

Angleška delavska stranka ostro
protestira proti brezglavi politiki

vlade in opozarja na katastrofalne
gospodarske posledice, ki bi sledile
prelomu z Rusijo. Občutna brezpo-
selnost na Angleškem se bo še pove-
čala, ker so razne industrije, zlasti
produkcija strojev in tkalnice, bile
živahno zaposlene za ruska naročila
in bo znašala izguba mnogo milijonov
funtov šterlingov.

Ruska vlada se kaže v tem kon-
fliktu precej samozavestno in pravi,
da bo Rusija lažje pogrešala Anglijo,
kakor Anglija Rusijo. Na noben način
se pa ne bo dala izzvati od Angležev
k vojni, kar jim je očividni namen.

Naša jugoslovanska vlada igra pri
tem zelo žalostno vlogo. Mesto, da
bi iskala kot slovanska država svoje
naravne zveze z Rusijo, se pusti vo-
diti od Francije in Anglije na konop-
cu. Naš zunanji minister Marinković,
ko so ga po Jahinovski konferenci
novinarji vprašali, kaj je z vpostavit-
vijo odnošajev z Rusijo, je odgovoril:
»Kaj pa bi imeli od tega? Da bi nas
Rusija zalagala s komunističnimi bro-
šurami?« Torej več so nam Anglija
in Francija, ki hočeta napraviti iz
Jugoslavije svojo kolonijo, in pa be-
sedolomna in zahrbtna Rumunija, ka-
kor pa majka Rusija, ki je za osvo-
bojenje Srbije prelila kri.

Apel ruskih učenjakov angleškim kolegom.

Akademija znanosti je razglasila
oklic na angleške znanstvenike, s ka-
terim opozarja, da je vlom in pre-
iskava v londonsko sovjetsko trgov-
sko zastopstvo in dogodki, ki so s
tem v zvezi, resna nevarnost nove
svetovne vojne, ter poziva vse angle-
ške znanstvenike kakor tudi vse kul-
turno človeštvo k odločni akciji za
ohranitev svetovnega miru.

Rusija mobilizira?

Brzjavi iz Rusije javljajo, da je
ruski vojni komisar Vorosinov odre-
dil mobilizacijo vojske in mornarice.
Trdnjava Kronstadt se postavlja v
vojno stanje. Prepoveduje se prista-
janje angleških ladij v ruskih prista-
niščih. Ruska meja na Daljnem vzhodu
se utrdi. Te in take vesti je treba
vsekakor sprejeti z največjo rezervo.

Reakcionarne metode v Banatu.

Pregajanje socialističnih zaupnikov. — Zapiranje in pretepanje. — S pu-
škami proti socialističnim zborovalcem.

V Banatu so si oblasti menda
vteple v glavo, da morajo za vsako
ceno spraviti s sveta vsakršno socia-
listično gibanje. Že nekaj mesecev se
sistematično preganja naše tamošnje
somišljenike, zlasti pa naše agitatorje
in sicer baš one, ki so najbolj aktivni
in požrtvovalni. O političnih razme-
rah v Banatu in o reakcionarnem
razpoloženju ondotnih oblasti se je
že dosti pisalo v naših listih, poslale
so se tudi vladi spomence in inter-
veniralo se je ponovno pri ministr-
stvu za notranje stvari — ministstvo
je dosledno obsojalo postopanje ba-
natskih podrejenih oblasti in obljub-
ljalo eksemplarično postopanje, osta-
lo je pa vse pri starem. Policijski pi-
sarji in drugi načelniki so delali po
svojem naprej in prignali srečno vso
stvar do batinanja, zapiranja in —
prelivanja krvi!

Silno neljubi so tamošnjim obla-
stem zlasti naši shodi. Razumljivo.
Delovno ljudstvo Banata se dviga.
Spoznalo je nasprotnike in nasilnike.
Noče več kulukariti radikalom, pa tu-
di ne ostalim meščanskim strankam.
Pa prihaja zato v ogromnih masah na
naše shode — navadni shodi na va-
seh štejejo na stotine in stotine po-
slušalcev in se navdušuje za so-
cialistično besedo, za socialistično
idejo. Kaj tedaj storiti? Razgnati s
silo shode, izbatinati in zapreti ljudi,

pregnati govornike. To je morda di-
rektiva za paraliziranje socialistične-
ga gibanja. Sodrugi Kreveč, ki po-
gumno in inteligentno vrši svoje or-
ganizatorsko in poučno dolžnost med
delavskimi masami, je bil iz svojega
lastnega kraja — Vršac — izgnan.
Ko je nato interveniral pri ministr-
stvu za notranje stvari in povedal,
kaj in kako, mu je ministstvo izdalo
pisani ukaz za ondotnega poglavarja,
da mora pustiti sodruga Kreveča v
miru. Pa so se gospod »razlutili« in
Kreveč je moral vzlic pisanemu uka-
zu ministstva spet iz svojega kraja
vstran! Neki gospod je izjavil, da de-
la, kakor se zdi njemu prav . . .

In zopet: Sodrugi Kreveč je skli-
cal v vasi shod; impozanten a miren
shod. Pa udere žandarmerija, razže-
ne zborovalce, rani z bajoneti po-
slušalce rebra, udari zaupnika s
pištolo po obrazu itd. itd.; kri teče,
zaupniki morajo v zapor — in vse to,
kakor da se v Banatu pripravlja bog-
vekaka revolucija!

Kaj naj naše delavstvo stori spri-
čo takega počenja, ki priča, da se
bolj in bolj pogrezamo v grdo reak-
cijo?

Zbere naj vse svoje sile in izpriča
naj banatskim sodrugom svojo soli-
darnost, režimu pa odločno voljo,
da se ne pusti zlomiti.

Proč z reakcijo!

Kongres nemške socialno demokratične stranke.

V Kijelu se vrši kongres nemške
socialno demokratične stranke, ki
ima sklepati o velevažnih taktičnih,
načelnih, organizatoričnih, političnih
in državnih problemih nemškega de-
lavskega gibanja in nemške države.

Na kongresu so govorili v imenu
francoske socialistične stranke s.
Bracke, v imenu avstrijske socialno
demokratične stranke pa s. Renner.

O kongresu bomo v našem listu
obširneje poročali.

Konferenca mednarodnega urada dela.

Koj po zaključku mednarodne go-
spodarske konference se vrši v Že-
nevi redna konferenca mednarodne-
ga urada dela. Na dnevnem redu za-
sedanja so zelo važna socialna vpra-
šanja. Jugoslovansko delavsko gi-
banje zastopa na konferenci sodrugi
Bogdan Krekić. Konferenca bo tra-

jala več dni in bo razpravljala tudi o
onih delavskih problemih, katerih se
je morala hočeš nočeš dotakniti tudi
mednarodna gospodarska konferen-
ca. Delavski delegati bodo zahtevali,
da se ti problemi končno praktično
rešijo.

Ruski ekonomski program.

Ruski delegatje na ženevski go-
spodarski konferenci so predložili
enajst točk sovjetskega programa
za ozdravitev mednarodne gospo-
darske krize. Te točke so:

1. Črtanje vseh vojnih dolgov.
2. Popolno razoroženje na su-
hem in morju.
3. Osemurnik v splošnem in šest-
urnik za rudarje.
4. Svoboda delavskih unij in pra-
vo stavke.
5. Finančna pomoč brezposelnim.
6. Kontrola cen živilom.
7. Odprava carinskih mej.
8. Odprava protektoratov, man-
datov in kolonij.
9. Prenehanje ekonomske vojne
na Kitajskem.
10. Prenehanje boja proti svo-
bodnim odnošajem s sovjeti.
11. Splošno povišanje plač in svo-
boda naseljevanja v vse dežele.

Osinski je v svojem govoru de-
jal tudi tole: »Zgovoren zgled profi-
slovja v kapitalističnem režimu da-
jejo Združene države, ki nimajo do-

volj delovnih moči, kljub temu pa
zapirajo meje naseljencem, medtem
ko je po ostalem svetu dvajset mili-
onov delavcev brez dela.«

Tem besedam so ploskali vsi de-
legati, razen Američanov. Gromovi-
to so ploskali tudi, ko je Osinski
govoril o črtanju vojnih dolgov, le
ameriški delegati so molčali.

»Ako se bo sedanji sistem nada-
ljeval, se neizogibno razvije kolo-
sahna vojna med Združenimi drža-
vami in ostalim svetom,« je rekel
nadalje Osinski. Kapitalistično go-
spodarstvo je imenoval filozofijo
revščine. Kapitalistične tekme za
trge nedvomno vodijo v drugo voj-
no. Sovjetska Rusija je pripravljena
razorožiti vse svoje čete, ako druge
države storijo enako.

Sokolnikov, drugi govornik, je
govoril za zunanjo finančno pomoč
sovjetom. Finančniki, posamezniki
ali sindikati iz kapitalističnih dežel,
ki hočejo pomagati razviti sovjet-
sko industrijo, dobijo vse garancije
in dobre koncesije.

»Pred petimi leti, ko sta se vršili konferenci v Genovi in Haagu, so evropski državniki prerokovali takojšen padec naše sovjetske organizacije, češ, da edino sredstvo ekonomskega okrevanja je, da se ves svet ukloni kapitalističnim zakonom,« je rekel dalje Sokolnikov. »Sovjeti pa še stoje in bodo stali. V mnogih ozirih smo nadkrilili predvojne razmere, dasi delamo sami in obkroženi od sovražnikov. Ta konferenca je dokaz, da kapitalizem ni v stanju rešiti ekonomske krize in treba je novih potov in sredstev. Ena pot je tesnejše sodelovanje s sovjeti, ki imajo silno rezervo suro-

vin in katerih industrijska in agrarna produkcija rapidno narašča. Imamo več milijonov kmetijskih delavcev preveč, ki se pomikajo v mesta, in ti delavci so naš problem brezdelja. Ni res, da hočemo izolirano ekonomsko unijo, smo nasprotno pripravljene kooperirati z vsem svetom. Dva sistema, sovjetski in kapitalistični, lahko sodelujeta do gotove meje. Privatni kapital, ki hoče z nami mirno konkurirati, nam je dobrodošel. Grožnje ne izdajo pri nas nič. Smejemo se obdolžitvam glede rdečega imperializma. Mi smo za mir nad vse drugo.«

Produkcija v Rusiji napreduje.

Almanah, ki ga je izdala Sovjetska unija socialističnih republik za leto 1927, prikazuje, da je produkcija v industriji napredovala za 42 odstotkov, v poljedelstvu pa za 14 odstotkov.

Almanah pravi, da je s tem dosežena v industriji še več kot predvojna višina produkcije, produkcija v poljedelstvu je pa skoraj tako visoka, kakor ob času izbruhov vojne. Trgovina z inozemstvom znaša le 50 odstotkov od tega, kar je bila pred vojno. Prebivalstvo šteje 20 odstotkov manj, kot v predvojnem času v ruskem carstvu, in 9 milijonov manj v sovjetskem teritoriju.

Prebivalstvo v ruskih mestih hitro narašča. V Moskvi in Leningradu se je pomnožilo prebivalstvo v zadnjih treh letih za več ko 500.000. Moskva ima zdaj 2 milijona prebivalcev. Prebivalstvo Sovjetske unije znaša po novem ljudskem štetju 144 milijonov 815.000. Površina zemlje Sovjetske unije znaša 8.200.000 štirjaskih milj.

Trgovski promet med Združenimi državami in Sovjetsko unijo je znašal v minulem letu 78.640.000 dolarjev, v letu 1924-25 118.000.000 in v letu 1913 pa 48.000.000 dolarjev.

Zakaj se spušča ravno in edino katoliška duhovščina v politično-gospodarske boje med kapitalom in delom? Ako bi ne bila duhovščina strankarsko opredeljena ter nosila bojne zastave kapitalizma proti gospodarsko šibkejšemu delu ljudstva, marveč zavzela absolutno nadstrankarsko ter nepristransko stališče, potem seveda bi socializem radevolje toleriral cerkev, kot jo tolerira tudi drugod po svetu. Toda pri nas se zlorablja v strankarsko-klerikalne svrhe vse, kar je ljudstvu najsvetejše.

Stojimo na stališču, da je treba proti klerikalizmu voditi neizprosno boj in sicer toliko časa, dokler ne bo cerkvena gospoda nehala zlorabljati vere in cerkve. Črna gospoda pa se naj zaveda, da ne bo »Volksstimme« niti enega čitatelja zgubila, nasprotno! Tudi to si gospod naj za ušesa zapíše, da niso samo tisti proti današnjem klerikalizmu, ki so ali pa še bodo formalno iz cerkve izstopili, pač pa mnogi oni, ki so že pred desetletji cerkvi hrbet obrnili, dasi na žal morajo še davke za njo pačevati. Toda teh je hvala bogu, vedno več. Naša naloga pa je, da nesemo luč prosvete v najširše plasti ljudstva in sicer v vseh oblikah, ki so za to primerne.

PREDNOSTI

davno preizkušene

MAGGI-JEVE

ZABELE:

1. Prijetnost
z njo dosežene-
ga okusa.

2. Izdatnost,
ker največja moč
zabele, radi tega

3. cenenost.

**4. Neomeje-
na trpežnost**
tudi ako je ste-
klenica odprta.

Pazite pri nakupu na ime „MAGGI“
na „RUMENO-RDEČI“ etiketi.

Klerikalno zvonjenje proti socialistični nevihti!

Da, to ni »špas«!

Nedeljski »Slovenec« apelira na mariborske »katoličane«, ter jih roti, naj se zavedajo velike »nevarnosti«, ker si klerosi niso več svesti, ali so še živa veja ali pa so morda res že suha veja na velikem drevesu katoliške cerkve. In kaj se je vendar zgodilo? Ali more biti taka velika veja kot je katoliška cerkev, v Mariboru res v nevarnosti? Skoro bi rekli: da! In sicer ne morda ravno radi boja, ki ga bijejo po mnenju gospode okoli »Slovenca«, socialisti proti veri in cerkvi, marveč vsled boja, ki ga vodijo sami cerkveni predstavniki proti ljudstvu. Socialistični boj ni bil nikoli naperjen proti veri, marveč proti zlorabi vere v strankarsko-politične svrhe. Socialistični boj proti klerikalizmu kot takemu ni ne proti veri — se ne bije še le od danes, ampak že dolgo, ker so socialisti že davno spoznali klerikalizem za največjo oviro v boju za osvoboditev proletariata iz kapitalističnega jarma. V kolikor pa se je ta boj v zadnjem času v Mariboru poostiril, je iskati vzroke pri klerikalcih samih.

Klerikalna taktika je pač že od nekdaj taka, da, kadar gre tej versko-politični stranki slabo, tedaj išče izhoda. Ta stranka, ki ima vso politično moč v Sloveniji v rokah, je doživela v zadnjem času silen **krah**, in da istega saj nekoliko maskira s tem, da obrne pozornost javnosti iz politično-gospodarskih na takozvane versko-kulturne probleme, se je lotila indeksa (srednjeveškega sredstva) nad socialističnim časopisjem. S tem je bila vržena bojna rokavica socialistom. Naravno, da je izzvalo odpor in da je postalo delavstvo vzpričo dogodkov zadnjih dni precej razburjeno in za boj razpoloženo. V kolikor gre za prapačando za izstop iz cerkve in to ne dela stranka kot taka, ki stoji sicer na stališču, da je vera privatna stvar. Nikogar ne silimo od vere vstran, ravno tako pa tudi ne dopuščamo, da se koga sila, da veruje ali izvršuje katerekoli verske dolžnosti. In ravno v tem je težišče problema, ker predstavniki vere isto zlorabljajo pri svoji politiki, se je po služujejo kot sredstvo in ščit za pobijanje političnih nasprotnikov.

Mnogo povabljenih pa malo izvoljenih ali polomija klerikalnega shoda.

V nedeljo, 22., in v četrtek, 26. maja t. l., je občinski tajnik in mežnar v Vuzenici pri cerkvi označil, da se bo vršil po rani maši v gostilni Lobenwein v Vuzenici shod, na katerem bo poročal narodni poslanec g. Pušenjak. Ker so pa zaupniki tankajšnjega delavstva slutili, da bo klerikalni mandatar skušal delo svoje stranke v skupščini in vladni hvaliti in vse, kar je za klerikalce neugodnega, zatajiti, zato so se obrnili v Maribor na tajništvo SSJ, naj jim pošlje govornika.

Prišel je s. Bahun. Po maši je gori omenjeni gospod še enkrat povabil publiko na shod. Takoj nato so se začeli ljudje v določeni gostilni polagoma zbirati. Prišlo je vsega okrog 40—50 ljudi, ki so zasedli tri podolgate mize, medtem ko so četrto okroglo mizo zasedli trije gospodje in sicer: nar. poslanec Pušenjak, obl. poslanec Stabej in še neka nepoznana klerikalna veličina, najbrže iz Slovenjgradca, ki se je tudi predstavila za oblastnega poslanca.

Gospodo je malo osupnilo, ko se je prikazal s. Bahun. Takoj se je videlo, da gospodje nekaj tuhtajo in po daljšem posvetovanju se dvigne g. Stabej ter izjavi: »V imenu SLS otvarjam z a u p n i sestanek. Ker pa

je tukaj nekaj takih navzočih, ki niso člani naše stranke in tudi taki, ki so člani drugih strank, zato pozivljam vse te, naj se odstranijo.« Na to ni nikdo odgovoril. Po presledku ponovi g. Stabej svoj apel in tokrat pravi, naj se odstranijo vsaj tisti, ki so člani drugih strank. S tem je mislil očitno na s. Bahun. Nato je dejal s. Bahun: »Gospodje! Čudim se, da vi sedaj ta shod nenkrat proglašate za »zaupni« sestanek, medtem ko ste dali pri cerkvi dvakrat oznaniti, da se bo vršil javen shod, brez vsake omejitve.« Gospodje so nato izjavili, da niso tega oni krivi; to napako da je zagrešil oznanjevalec, ki je pa prezrl besedo »zaupni«. Začeli so apelirati na inteligenco s. Bahun in so ga prosili ter rotili, naj vendar upošteva to napako ter se odstrani. Ker pa sodrugi, katerih je bila dobra polovica navzočih, niso kazali najmanjše volje, da bi se odstranili, je s. Bahun svetoval gospodom, naj se

*Osvežiš s kopeljo telo si mlado,
še bolje pa s »CLIO«
šumečo limonado.*

PAVEL DOROHOV:

Umik.

(Iz romana »Golgota«. Prevedel I. V.)

»Sodrugi, obljublajo nam pomoč. Ali boljše je, če ne računamo na njo. Sami se moramo držati!« In preteče odmeva iz vrst:

»Sami se bomo držali!«

Pri severnem oddelku je tudi Vera Gnjevenko — v rokah puška, čez ramo ji visi torbica z obvezili in zdravili. Skupaj z oddelkom vztraja že pet dni in pet noči. Na odprtem polju obvezuje. Ljubezljivo, skrbno. Vsak rdečevojnik ji je dragi sin.

Ne čuti utrujenosti, ne čuti glada, ne čuti strahu.

»Sodružica Vera, odpočite se nekoliko.«

Niti ne pogleda ga. Zmaje z glavo: »Zato sedaj ni čas!«

Krasen glas ima Vera. Kakor električna struja gre skozi vrste:

»In to je poslednji, odločilni naš boj...!«

»Hura. — V boj, v odločilni boj!«

Rdeča zastava plapolala v rokah Verinih. Njene mehke gube se ovijajo okrog vitke postave. Navdušenje napolnjuje prsa in nepopisno očarujoče zveni nežen dekliški glas:

»Za internacionalo sleherni zvesto stoj!«

Hura!

Dve češki koloni sta napadli oddelke od dveh strani.

Dimitrij udarja s puškinim kopitom po tleh.

»Vse zgubljeno! Ne zdržimo!«

Po noči je bil železniški nasip razstreljen, postaja zažgana.

Lizajoči ognjeni snopi so leteli k nebu in razsvetljevali pot umikajočemu se oddelku. Umikali so se v popolnem redu. Ob vzhodu mosta obstoje.

Parobrod je vozil počasi po Irlišu nizdol. Na jarbolu rdeča zastava. Na obeh straneh dva topa. Med njima strojne puške.

Ako postanejo kozaki, ki sledijo parobrodu na obeh bregovih, preveč predrzni, se postavi parobrod s svojima topoma v bran. Kozaki se potem umaknejo in oddelke Antona Nosova lahko gre dalje.

Trdo presledovani, nimajo niti trenutek počitka.

Z mrkimi pogledi jih sprejmejo vaščani po vaseh. Povsod se čuje, da ni živeža za ljudi, niti krme za živino. Tudi potrebna priprava manjka vedno.

Ali ne razgovarja se mnogo.

Parobrod se ustavi pred takšno vasjo in naperi cevi topov na peteroglate hiše. Ne traja dolgo in vse potrebno je dobljeno — živež, krma in priprava. Pri vasi »Črna reka« so kozaki prehiteli Nosova. Pognali so vse prebivalce v stepe. Oddelke Antona Nosova se nastani v praznih hišah.

Po noči izbruhne požar na obeh koncih vasi. Gruče rdečevojnikov beže po cestah, krvavoredeče razsvetljenih. Ogromne sence jezdecev-kozakov jih poše med gorečimi hišami, kakor pravičljive pošasti.

Pri cerkvi dohite kozaki Antona Nosova z desetimi vojaki.

Prvi pade Antón. Strašen udarec s sabljo ga zadene preko obraza. Ostrina zareže preko gornje ustnice. Zlati zob zablišči...

Še živečemu in trepetajočemu se razdrobi čeljust, da se poberejo zlati zobje.

Vsi trije oddelki se istočasno bližajo mestu. Od vzhoda Petruhin in Franc, od zapada Dimitrij Kiseljev in oddelke padlega Antona Nosova — Ob Irlišu.

Samo Anton in Salomon manjkata.

Gost tobakov dim objema izvršni odbor. Strojne puške, gore lent s patroni, ob stenah neštete puške.

Ljudje prihajajo in odhajajo.

Poročila se sprejemajo. Sprejemajo jih Petruhin, Kiseljev in Vera Gnjevenko.

Andrejevič, predsednik skriva žalost v globoko vdrtih očeh.

»Sodrugi, spominjamo se padlih junakov.«

Stoječ, odkritih glav pojo:

»Kot žrtve ste padli v boju...«

In iz teh glasov se sliši tuže polni, zveneči glas Vere, Salomonove neveste.

Zapustili so mesto na petih parobrodih. Prve gredo čete vojske. Za njimi vozovi. V sredini — rodbine beguncev. Nato zopet tovorni vozovi in naposled, krijoči umik, zopet čete vojske z artilerijo.

Zadnji oddelki se bližajo k pristanišču. Nejevoljno prihajajoč, drve avtomobili, iz katerih štrle bajoneti, po zapuščenih cestah. Težkih, trdih korakov, puško na strel, stopa mimo četa rdečevojnikov. Naglo, nevojaških korakov hite železničarji. Za krepko zaprtimi vežnimi vrati prisluškujejo meščani.

Z jeznimi pogledi prodirajo skozi razpoke umikajoče. Kakor rajska godba jim bije težak korak rdečevojnikov na ušesa. Podobni lačnim zverinam, ki se pripravljajo na poslednji skok, zasledujejo z drhtečo nestrpnostjo zaostale.

„Raduje se življenje nam, saj Radion pere sam!“

RAZUMNA
MICA

Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žehtanjem ali krtačenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhajte 20 minut, nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtačiti je nepotrebno, ker perilu in rokam samo škodi in — se postane mogoče lepši od tega?

Varuje perilo!

raje oni odstranijo ter naj gredo v stransko sobo, kjer bodo sami med seboj, saj vendar ne gre, da se vrše zaupni sestanki v gostilniški sobi, kamor prihajajo gosti. Ta nasvet gospodi ni šel v glavo, ker se je izgovarjala, da je tam premalo prostora. Ker pa socialisti kljub priznani jim inteligenci le niso ubogali, zato so si klerikalni kolovodje rekli: »Der G'scheitere gibt nach,« pa so se dvignili in so jo potegnili v posebno sobo. Navzoč je bil tudi stari g. župnik, ki pa je takoj odšel, ko je videl, da se začneja politični prepiri.

Toda sedaj je nastala idila za bogove. Kljub apelu gospodov voditeljev, da naj sledi publika v posebno sobo, se ni dvignil niti en mož.

Nekaj časa so gospodje v posebni sobi čakali, ko jim pa le ni hotel nihče slediti, so se vrnili in začeli nagovarjati navzoče poedince, naj vendar gredo v bližnjo sobo. Interviniral je zlasti g. župan in žugal s. Križanu. Gospodje so celo nekaj govorili o »venmetanju« socialistov, toda dodali so: »Zato smo preinteligentni, da bi to storili!«

Končno, po dolgih mukah, se jim je le posrečilo zvabiti približno polovico navzočih v ta preklicani »ekstrazimmer«. Toda g. župan je še ostal ter posamezne animiral, da bi šli poslušat nebeški govor. Značilno je, da je par kmetov demonstrativno ostalo in se niso dali od župana pregovoriti, češ: »Kaj pa imajo tako tajnega, da se boje; če mislijo pošteno, tedaj se jim ni treba bati javnosti!«

Končno je nastala polemika zlasti med s. Bahunom in županom. Ker

je župan dobil nekatere trpke pod nos glede delovanja SLS, jo je ta seveda krepko branil. Toda hitro mu je zmanjkalo sape in se je začel izgovarjati, da on tega in onega ne ve. Žaljiivo se je tudi izrazil napram delavcem, češ, »ako delavcem slabo gre, tedaj je temu krivo pijanstvo; vsak dobro situirani kmet ali delavec tudi lahko dobro izhaja!«

Nato so delavci progovne sekcije potegnili svoje plačilne listke od aprila iz žepa in jih pomolili g. županu pod nos. Številke na teh listkih bolj zgovorno govorijo kot jeziki vseh klerikalnih agitatorjev. Mesečni zaslužek 360—470 Din. Izplačilo n. pr. 241.68 Din. Seveda so te številke g. župana, ki je po poklicu gostilničar in lesni trgovec, precej bodle v oči in je priznal, »da je to krivica, ki jo je treba popraviti.«

Očitkom od strani socialistov, da so tega krivi klerikalci, ki so bili v vladi ter pomagali radikalom reducirati železničarje in njihove plače, ni g. župan hotel verjeti ter je pripomnil: »Menda bo narobe res, da so socialisti krivi redukcij in tudi davka na ročno delo in ne klerikalci!«

Velik shod, za katerega so daleč po Pohorju na okrog agitirali fajmoštri, župniki in župani, je bil končno proglašen kot zaupni sestanek. To je jasna ilustracija, na kako trhlili nogah stoji cel klerikalni aparat in kako črno vest imajo klerikalni voditelji, da beže pred enim socialistom in se zapro v temno kamrico. Zato so ljudje upravičeno rekli, da naj se tudi ob volitvah zapro klerosi v temni »štibelc«.

kazal, da so zaman vsi naporji reakcije — delavstvo ne bo popustilo, delavstvo bo zmagalo!

Mednarodna konferenca dela. Letošnja konferenca mednarodnega urada dela je posetilo rekordno število delegatov nad 300, ki zastopajo 42 držav. Znači, da je ta urad vendar pomemben in vitalna institucija in da je njegovo delo blagodejno. Predsednik urada je na seji upravnega odbora podal obširno poročilo o delovanju urada dela. Urad se je začel v zadnjem času intenzivno baviti tudi z vprašanjem poljedelskega delavstva. Tudi vprašanja, tičočja se zaščite zasebnih nameščencev, so stopila močno v ospredje. Še na tej konferenci bo najbrže sprejeta resolucija, ki zahteva uzakonitev 8-urnika tudi za zasebne nameščence. Obravnavalo se bo tudi vprašanje odpovednega roka in odškodnine za protizakoniti odpust, odpiranja in zapiranja trgovin itd. Glavno točko te konference pa tvori vprašanje delavskega bolniškega zavarovanja, določitve minimalnih mezd in utrditev svobode združenja. Zlasti ta poslednja točka je z ozirom na reakcionarno početje nekaterih vlad, zlasti Italije, ki ne priznava svobodo sindikatov, izredno aktualna in važna. Z ozirom na to točko dnevnega reda so se pojavila močna nasprotja že pri izvolitvi predsednika, ker so gotove reakcionarne struje hotele vnaprej prejudicirati sklep konference. Za predsednika je bil izvoljen indijski delegat Ahatterjee. Jugoslovansko delavsko delegacijo na konferenci vodi sodrug Topalović.

Korošec v Beogradu. Načelnik SLS dr. Korošec je obiskal prvega predsednika vlade Vukičevića in drugega predsednika vlade Marinkovića in to je dalo povod časopisjem, da so pisali o vstopu SLS v vladu. Sedaj je pa Vukičević izjavil novinarjem, da »o tem ni govora«. Bog pomagaj!

Uradna racija. Vlada pripravlja obširen ukaz o premestitvi, odnosno ustavitvi ali pravzaprav upokojitvi cele legije velikih županov, srezkih poglavarjev itd. Vlada pravi, da se mora s starim usodnim režimom prenehati. Radovedni smo, če bo res tako ali se pa bodo samo zamenjali godci, muzika pa ostane ista.

Volitve predsednika na Češkem. Danes se vrše v Češkoslovaški republiki volitve predsednika. Z ozirom na sklepe naprednjaških strank je gotovo, da bo z večino izvoljen za predsednika Masaryk.

Še enkrat napredni blok. Naš članek o naprednem bloku je povzročil stališče razredne stranke v tem vprašanju. Naše načelo je in mora ostati, da si mora politična stranka izvojevati vse le s svojo organizatorično in moralno silo. Dokler te sile nimamo, je treba toliko

večje opreznosti. Priznamo pa, da je igral in še igra liberalizem zgodovinsko vlogo, ki je ne smemo prezreti. Zgodovina nas namreč uči, da je predhodnik marksizma liberalizem (gospodarski in politični). Zgodovinska resnica je, da je liberalizem dal razmaha gospodarskemu razvoju in da je gojil svobodomiselnost, ki je ustvarila ugodnejše pogoje za razvoj marksističnega pokreta. In resnica je tudi, da je boj proti klerikalizmu nujno potreben, da je v našem najvišjem interesu. Ta boj se pa mora vršiti v dveh smereh. V prvi vrsti je potrebno prosvetno ali kulturno delo, nadalje je pa potrebna tudi gospodarsko-politična izobrazba. Ti dve smeri protiklerikalnega boja moreta biti uspešni, ker prva potegne množice iz onega hipnotičnega stanja, v katerem vidijo srečo samo na onem svetu, na ta svet pa pozabijo, druga pa jim odpre oči, da ima tudi kapitalistični klerikalizem le namen za sužnjiti narod.

Dediče iščejo. Izseljeniški komisarjat v Zagrebu javlja, da se iščejo dediči pokojnega Mihajla Strelca, rojenega 24. VIII. 1875, ki je umrl v Ameriki. Isti naj se prijavijo Izseljeniškem komisarjatu v Zagrebu.

Radion, prašek za pranje, ki pere popolnoma sam, je davna želja vseh gospodinj. Dobiva se v vseh trgovinah mila in kolonialnega blaga.

Vabilo na članski sestanek s predavanjem, katerega priredi podružnica »Svobode«, Ljubljana, v ponedeljek, dne 30. junija ob 8. uri zvečer v prostorih »Svobode« v Delavskem domu, II. nadstropje, na Marksovem trgu. — Sodrugi, sodružice, udeležite se polnoštevilno tega sestanka in predavanja ter pripeljite tudi somišljenike s seboj. — Podružnica »Svobode« Ljubljana.

Ali že veste, kje ste solidno postreženi z manufakturnim, galanterijskim in špecerijskim blagom. Pri Franc Pavlin-u, Gradišče št. 3.

Maribor.

Opozarjamo vse sodružice in sodruge, kateri se nameravajo udeležiti dne 5. junija Vsedelavskega izleta v Ljubljano, da smo sprejeli izkaznice za polovično vožnjo ter so na razpolago v upravi listov »Delavska Politika« in »Volksstimme«, kakor tudi v strokovne tajništvo.

I. delavsko kolesarsko osrednje društvo za Slovenijo v Mariboru priredi v nedeljo, dne 29. maja 1927 svojo letošnjo otvoritveno dirko in sicer na progi Maribor—Sv. Ožbalt—Maribor za senjorje (50 km), ter Maribor—Fala—Maribor za juniorje (30 km). Start na Koroški cesti pri 1. km kamnu. Cilj istotam. Odvoz dirkačev ob pol 14. uri. Po dirki se bo vršil

Dnevne novice.

Proti političnemu terorju v Banatu in proti klerikalnim metodam v Sloveniji. V sredo je sklicala mariborska krajevna organizacija naše stranke protestni shod proti terorju v Banatu, o katerem govorimo na drugi strani in proti klerikalnim metodam v Sloveniji. Shod se je vršil v »Ljudskem domu« in je bil dobro obiskan. Značilno za razpoloženje našega delavstva je bila velika borbenost in orgorčenost navzočih, ki so ves čas s krepkimi medkljici podčrtavali izvajanja govornikov. Shodu je predsedoval sodrug Krajnik, poročala sta pa sodruga Petejan in Eržen. Poročevalca sta opisala brutalne metode preganjanja delavskega socialističnega gibanja v Banatu, o čemer govorimo tudi na drugi strani lista. Navzoči so ogorčeno vzklikali proti reakciji in zahtevali, da se uvažujeta zakon in ustava, ki veljata menda tudi za socialistično delavstvo in za delavstvo vobče. Izgleda, da oblasti na jugu države smatrajo še vedno narod za

brezpravno rajo, s katero smejo mali in veliki despoti delati po svoji mili volji. Navzoče delavstvo je glasno izpričalo svojo popolno solidarnost s preganjanimi banatskimi sodrugi.

Poročevalca sta nadalje podvrгла ostri kritiki postopanje in politiko klerikalne stranke, ki skuša prikriti svoje politične neuspehe, svoje reakcionarno delovanje v vladi, z izživljanjem kulturnega boja, z odvratitvijo javne pozornosti na verske probleme, v kar naj bi služil zlasti mariborski proces proti »Volksstimme«, katero so cerkvene oblasti dale na indeks. Ves shod se je razvil v temeljito obračunavanje s klerikalno stranko, ki je danes, kakor je bilo na shodu očitno, najbolj obsovana stranka v Sloveniji. Oba govornika sta žela živahno odobravanje. Govoril je tudi sodr. Grčar, ki je podvrGel proces proti »Volksstimme« strogi kritiki. Navzoči so sklenili, da bodo še bolj agitirali za naše liste, jih še bolj razširili in podpirali. Ta shod je po-

korporativni odvoz kolesarjev na vrt s. Rogine, gostilničarja pri Delavski pekarni, kje se bodo razdelile nagrade, obdržal nagovor in potem vršila kolesarska zabava z gobdo. Pozivamo vse prijatelje kolesarskega športa, da se v mnogem številu udeležijo naše prireditve.

Čelje.

V soboto, 28. t. m., vsi na javen volilni shod, ki se bo vršil v mali dvorani »Celjskega doma« ob pol 8. uri zvečer. Poročali bodo s. Petijan, oblastni poslanec in občinski odbornik v Mariboru ter kandidati naše stranke o občinskih volitvah v Celju ter o socialističnem občinskem programu. Sodrugi, agitirajte za čim večjo udeležbo!

Redni volilni sestanki ob torkih v gostilni »pri Jeleni« se ne vršijo ob pol 9. uri, kakor je bilo v zadnji številki pomotoma navedeno, pač pa ob pol 8. uri, kar naj sodrugi in volilci upoštevajo.

Delavski volilci, ali razumete? Kakor pri vsakih volitvah, prihajajo tudi za občinske volitve vse meščanske stranke med delavce z različnimi obljubami, samo da preslepijo nezavedne volilce, obljublajo jim vse mogoče in nemogoče. Vsi pravijo, da so za delavce in nameščence in za časa volitev se iz ust meščanskih agitatorjev kar cedi »skrb in ljubezen« do revnih ljudi. Da bodo proletarski volilci v Celju videli in spoznali, kako je to prilizovanje neodkritosrečno in hinavsko, navedemo to, kar lahko vsak čita v meščanskih listih. »Slovenec« n. pr. očita demokratu trboveljsko žrtev, delavca Fakina, ki je padel kot žrtev orjunaškega terorja. »Jutro« pa replira in očita klerikalcem delavske žrtve na Zaloški cesti. Kaj sledi iz tega? Sledi, da so vse meščanske stranke enake in sicer, da so vse predstavnice in zagovornice kapitalistične reakcije in terorja. Če dodamo še »ljubezen« radikalne stranke do delavstva in povemo, da je ta »ljubezen« doprinesla jugoslov. proletariatu nešteto žrtev in trpljenja, pa če pridenemo še takozvano »Wirtschaftspartei«, v kateri se udejstvujejo nemški kapitalisti ala Westen, ki tudi »ljubijo« delavce iz globočine srca, potem moramo priti do zaključka, da bi smel noben delavec dati svojega glasu nobeni izmed teh štirih buržujskih strank. Celjski proletarski volilci! Premišljajte vse to, spoznajite in volite na dan 19. junija socialistično, spustite kroglico v zadnjo skrinjico!

Dramatična šola »Svoboda«. Vse sodrugi in sodrugi, ki se želijo vpisati v dramatično šolo, pozivamo, naj se javijo najkasneje do 1. junija v delavskem tajništvu v Vodnikovovi ulici št. 3, kjer dobijo vsa tozadevna pojasnila.

Blažev žegen . . . Poglavlje o socializmu in klerikalizmu je načel nekdo v »Cillierci«. »Der beobachtende Dritte«, ki se je podpisal za Lisaka, je že v prvem članku dokazal, da se na razlike med socializmom in klerikalizmom razume toliko kot zajec na boben. Zato se to razpravo lahko smatra za blažev žegen, ki ne bo klerikalcem nič koristila, socializmu pa še manj — škodila.

»Cillierca« je po mariborskem procesu postala nekaj nemško pisan organ klerikalcev. V nedeljski številki se bavi z bojnim fondom proti klerikalizmu, ki smo ga socialisti začeli zbirati in namiguje, na »prijateljstvo«

med socialisti in samostojnimi demokrati, češ, da so slednji v njih časopisu bili na strani prvih. Taktika, ki jo Nemci v Celju zadnje čase zavzemajo, je vsekakor zanimiva, zato bo treba polagati na to več pozornosti. »Cillierca« pa naj nikar ne govori o raznih namišljenih prijateljstvih v času, ko je na njeni strani prijateljstva na vagone — z klerikalci . . . !

»Delavska Politika« se prodaja v trafiki Freile v Prešernovi ulici. Delavci, kupujte, čitajte ter širite jo!

Zagorje ob Savi.

Po dolgem času gerentovanja v naši občini, smo vendar dočakali razpis občinskih volitev, katere se bodo vršile 26. junija. Kandidatne liste se že vlagajo in jih bo celo šest. Značilno pri tem je, kakor »Jutro« piše, da sta dve meščanski in sicer gospodarska SDS in gospodarska SLS ter štiri delavske. Oglejmo si za danes samo te štiri delavske. Klerikalci trde, da je v njihovem taboru med njimi in krščanskimi socialisti najtrdnjša sloga, kljub incidentu, ki ga je napravil na taboru Krekove mladine pri Sv. Joštu dr. Stanovnik. Ali to menda pri nas v Zagorju ne drži. Zakaj tudi tukaj so ušli krščanski socialisti izpod krova vse-mogočnega blagoslova SLS in postavili lastno krščansko-socialno listo. Tukaj ni nekaj v redu. Ali je to samo manever, ali pa resen razdor? Druga delavska lista je lista naprednega delavstva. To so potomci slavnih skupine, ki je v dosedanjem sodelovanju v gerentskem sosvetu pokazala tako ogromno razumevanje za občinsko gospodarstvo za gotov del prebivalstva, da si še sedaj na kandidatno listo ne upajo. No in ta napredna lista si je navzela žalostno nalogo, da izvleče ta žalostni voz v Zagorju iz blata. Ali žal pri teh slabih cestah v Zagorju bo najbrže tudi sama obtičala v blatu. Izgleda, da ti dve nenaravno spočetni listi ne bosta veliko delavstva potegnili za seboj. Tretja delavska lista je pa lista Socialistične stranke Jugoslavije, katera si s svojimi jasnimi razrednimi načeli sicer počasi, a v vedno večjem obsegu utira svojo pot med delavstvo kljub vsem napadom iz desne in leve ter bo tudi pri teh volitvah častno izšla. No, in četrta delavska lista, ki spada že v preteklost, pa študira s svojimi filozofi, kakšno firmo bi si še nadjala, da bi ja ne bila ne ptič ne miš. Ona bo sicer imela skrinjico, ali glasovi se bodo pred njo ustavili, in sicer v 3. skrinjici.

Hrastnik.

Kolesarji so se pričeli živo zanimati in pripravljajo, da ustanovijo delavski kolesarski klub tudi v Hrastniku. To bode združeni klub I. delavskega osrednjega društva mariborskih kolesarjev. V to svrhu so priredili v nedeljo, dne 22. t. m. zlet v Sevnico, na katerega so povabili klub kolesarjev iz Zagorja radi ovirajočih okolištin, pa sta se udeležila samo dva kolesarja. Točno ob 7. uri zjutraj se je zbralo pred gostilno Drnovšek 24 kolesarjev, ki so se ob lepem jutranjem vremenu ob 7 in četrti napotili proti Sevnici. — V pozdrav k ustanovitvi kluba v Hrastniku je bil med Zidanem mostu postavljen slavalok. Na poti v Sevnico je bilo — odkrito povedano — mnogo smeha vsled raznih defektov kakor tudi pešanja nekaterih sodrugov,

kar je zelo zadrževalo in zategnilo skoro 3 urno vožnjo za celih 21 km do Sevnice. Končno so se srečno dospeli zatekli v hotel k g. Lamperju, kjer so si razvili veselo družabno zabavo in se slikali. Ob 1 in tričetrt so se vračali v Hrastnik; dva sodruga sta se vrnila v Sevnico vsled slabih koles, ostali pa se vozili znatno hitreje, tako, da so nazaj rabili le 1 in pol re, od Zidanega mosta dalje so naleteli na močen nalič, kar je povzročilo gonjo drug za drugim v pravo dirko in so prileteli srečni do enega, ki se je tik pred mostom g. Drnovška pošteno prevrnil, a ne hudo poškodoval. Imeli so potem svoj sestanek in izvolili so pripravljalni odbor do ustanovnega občnega zbora. S. Groznik iz Zagorja pa je tolmačil pravila kluba, med drugim je opozoril, da pride v sredo, 24. t. m. zastopnik iz Maribora. Sodrugi naj obenem sklepajo radi zleta 5. junija v Ljubljano, kateremu se pridružijo ss. Mariborčani in Zagorjani. Videti je, da vlada veliko znanje in veselje za ustanovitev delavskega kolesarskega kluba, kateremu je že letimnogu uspehov. — (Opomba: Ker je vabilo za ustanovni občni zbor prepozno dospelo, se je centralni delegat tega zbora ni mogel udeležiti. Centrala.)

Zalog pri Ljubljani.

V sredo se je vršil v Zalogu sestanek, ki ga je sklicala skupina »Zedinjenje«. Na sestanku je poročal s. C. Štukelj, ki je v svojem govoru obširno pojasnil današnji položaj delavstva in poudaril naloge, ki jih ima delavski razred v današnji družbi. Razprave, ki se je po referatu razvila, so se udeležili ss. Skuk, Kušar, Mehle, Keman, Klavs in Ajdiškova. Vsi govorniki so se strinjali v tem, da je treba postaviti enoten delavski pokret na načelih marksističnega socializma. Razprava o dnevnem redu je pokazala, kako sodrugi iskreno žele močnega delavskega pokreta, v katerem naj se obnovi oni čisti socialistični duh pravega delavskega pokreta. Po temeljiti debati in vsestranskem objasnili položaja je stavil s. Skuk kratko resolucijo, ki naglašala: 1. da se mora delavstvo v posameznih krajih predvsem združiti, če hoče voditi kako uspešno proletarsko politiko; 2. Zedinjaši vstopamo zato v SSJ, da v njej nadaljujemo svoje delo za zedinjenje vsega proletariata; 3. v stranki bomo vedno nastopali za skupnost in proti vsakemu razbijanju delavskih vrst. S tem hočemo doseči svoj cilj: zedinjenje delavskega razreda. Pozivamo dosedanje pristaje »Enotnosti«, da nam slede in stoji ob strani, ako so res za enotnost. S tem načelnim sklepom so sodrugi v Zalogu napravili pomemben korak v konsolidaciji delavskega pokreta. Vsakega iskreno mislečega sodruga in sodružico mora tako trezno presojanje položaja, kakor se je pokazalo tukaj, razveseliti v dno srca in napolnjevati z nado, da se bo v najkrajši bodočnosti isto zgodilo tudi povsod tam, kjer imajo še nekateri pomisleke proti takemu odločnemu podpiranju zedinjenja; toda koraku naprej k cilju, k enotnosti delavskega pokreta. Sodrugi, ki še pesimistično sodijo naš korak, naj se zavedajo, da smo ga storili v trdnem prepričanju, da s tem podpremo in ojačimo delavski pokret.

Sv. Miklavž.

Preteklo nedeljo se je vršil pri nas, v kljub slabemu vremenu, zelo dobro obiskan shod, kateremu je predsedoval s. Antolič. Na shodu je poročal s. Petijan, kateri je v dalj-

Zbirajte za bojni sklad proti klerikalizmu!

V znanem veleprocesu, ki ga je 27 duhovnikov, tkzv. višja cerkvena aristokracija naperila proti s. Erženu kot uredniku »Volksstimme«, je bil s. Eržen obsojen. Delavstvo mora na to odgovoriti z zbirko za bojevni sklad proti klerikalizmu!

Sodrugi in sodrugi, zaupniki, zbirajte in pošiljajte nabrane zneske na upravo lista, pod geslom »Bojevni sklad proti klerikalizmu«!

Šem govoru pojasnil delovanje in sklepe oblastne skupščine v Mariboru. Govoril je tudi o sedanjem političnem položaju, o potrebi strokovne, politične, kulturne in gospodarske organizacije za delavstvo, o pomenu delavskega tiska ter priporočal razširjenje »Delavske Politike« in »Volksstimme«. Po zaključnem govoru s. Petijana se je sklenilo obnoviti krajevno politično organizacijo, katera je pri nas zelo potrebna. V pripravljalni odbor krajevne organizacije so bili izvoljeni sledeči sodrugi: Antolič Jožef, Koren Avg., Premzl Martin, Goltner Ivan in Lešnik Vinko. Po shodu se je priglasilo nekaj novih naročnikov na »Delavsko Politiko«. — Kakor se vidi, je bil ta shod za našo občino zelo važen in uspešen, le eno smo tokrat pogrešali in sicer to, da na shodu ni bil navzoč klerikalni prvak g. Florjančič, kateri nas je do sedaj še na vsakem shodu zabaval s svojim nastopom. Najbrže je dobil nalogo, da ne sme več na naše shode, ker je z vsakim svojim nastopom svojo stranko le osmešil.

Marenberg.

Dne 26. maja ob 13. uri se vrši v gostilni Alojza Bruderman ustanovni občni zbor delavske telovadne in kulturne zveze »Svoboda« podružnica Marenberg. Dolžnost vsakega sodruga in sodružice je, da se udeleži tega občnega zbora in da pripelje naše somišljenike s seboj.

Mala naznanila:

Vsi kupujejo obleke pri

J. Trplinu, Maribor, Glavni trg 17

ker tam se dobi suknjo že od 26 Din naprej, kakor tudi vsakovrstno drugo blago po najnižjih cenah.

J. PETELN

urar in optik. - Trgovina zlatnine in srebrnine

MARIBOR, GOSPOSKA ul. 5

Precizijske ure za železničarje tudi na obroke. Primerna darila za birmo.

Anton Vaupotič vdova

SODNA UL. 16, se priporoča v izvršitev vseh sobo-, črkoslikarskih in plesarskih del po najnižjih cenah.

B. Jagodič - Maribor

tapetnik in trgovina s pohištvom

Rotovski trg št. 3.

Priporočam se p. n. občinstvu za nakup tapetniškega in mizarskega pohištva (modroce, otomani, posteljni vložki) najceneje in solidno. Tapetniška popravila solidno in poceni. Pohištva se prevzemajo v komisijsko prodajo — Zahtevajte cenik.

TVRDKA KELC

Gregorčičeva ul. 6

Krojaški salon za gospode, dame in vojaštvo se priporoča.

Reklamne cene! postrežba točna!

Zelo zanimivo

je ilustrirano, popularno Radio glasilo

»RADIOELT«

(bakreni tisk).

Razen vseh evropskih razposiljnih programov interesantne aktualnosti in vrednostne tehnične obravnav. Poedina cena 8 Din. Poskusna številka 8 Din

Wiener Radioverlag, Wien I., Pestalozziggasse 6/53.

SPOMLADI

ne pozabite na najboljšo vrsto promenadnih, cestnih športnih in štrpacnih čevljev

„KARO“

Maribor, Koroška c. 19

Radi renoviranja 10% popusta

na vso manufakturno blago, dobite še do nepreklicno 15. junija edino v manufakturni trgovini

J. PREAC, MARIBOR, GLAVNI TRG 13

Fotograf

Mirko Japelj

Aleksandrova cesta - Trgovski dom.

Vhod na desni strani.

Se priporoča delavstvu in uradništvu. Cene solidne, slike umetniške. Hitra izvršitev naročil.